Obsah

Předmluva ... 7

I. Světová ekonomika jako vědní a studijní disciplina ... 9
1. Tradiční pojetí světové ekonomiky jako vědní disciplíny ... 9
2. Specifické disciplíny orientované na studium světové ekonomiky ... 12
3. Světová ekonomika jako globální sociálně ekonomický systém ... 13

II. Světové hospodářství - základy teorie a vývoj ... 15
1. Základy teorie světového hospodářství ... 15
1.1. Nárys teorie mezinárodní dělby práce a světové hospodářství ... 15
1.2. Tendence k rostoucí internacionalizaci a interdependenci a světové hospodářství .. 20
1.3. Vědeckotechnický pokrok a světové hospodářství ... 21
1.4. Globální problémy ... 22
2. Vývoj světového hospodářství ... 25
2.1. Vznik světového hospodářství ... 25
2.2. Hlavní rysy poválečné etapy vývoje světového hospodářství s důrazem na 70. a 80. léta ... 26
2.3. Přechod od světového hospodářství rozčleněného na dvě soustavy k jednotnému tržnímu světovému hospodářství ... 32
3. Moderní ekonomický růst a strukturální změny ve světovém hospodářství ... 34
3.1. Světová výroba a moderní ekonomický růst ... 34
3.2. Strukturální odvětvové změny: typy struktur, fází a cest strukturálního vývoje ... 36
3.3. Obecné charakteristiky a zvláštnosti základních odvětví v hlavních skupinách zemí ... 39

III. Mezinárodní ekonomické a měnové vztahy a jejich subjekty ... 45
1. Formy a vývoj mezinárodních ekonomických vztahů, jejich subjekty a mechanismy ... 45
1.1. Obecná charakteristika ... 45
1.2. Vývoz a dovoz zboží ... 46
1.3. Vývoz a dovoz služeb ... 49
1.4. Vývoz a dovoz kapitálu ... 50
1.5. Vývoz a dovoz vědeckotechnických znalostí ... 53
1.6. Vývoz a dovoz (migrace) pracovních sil ... 54
1.7. Hlavní subjekty mezinárodních ekonomických vztahů ... 55
2. Mezinárodní měnová sousttava ... 57
2.1. Formy a funkce světových (mezinárodních) peněz ... 57
2.2. Vývoj mezinárodní měnové soustavy a peněz ... 59
2.2.1. Bimetalismus ... 59

2.2.2. Čistý zlatý standard 59
2.2.3. Modifikovaný zlatý standard 59
2.2.4. Zlatý dolarový standard 61
2.2.5. Dolarový standard 63

IV. Rozvinuté tržní ekonomiky a jejich postavení ve světovém hopodářství 69
1. Postavení tří center 69
1.1. Výchozí kvantitativní charakteritika 69
1.2. Specifické rysy ekonomiky a hospodářské politiky tří center v jejich vnějších souvislostech 74
2. Americké centrum 76
3. Japonské centrum 81
4. Evropská společenství a jednotný vnitřní trh 83
4.1. Cíle a očekávané efekty "projektu 1992" 83
4.2. Základní prvky koncepce jednotného vnitřního trhu ES 85
4.3. Bilance realizace projektu 1992 90

V. Rozvojové tržní ekonomiky a jejich postavení ve světovém hospodářství 95
1. Základní ekonomická charakteristika rozvojového světa 95
1.1. Rozklad kolonialismu a vznik rozvojového světa 95
1.2. Převládající rysy ekonomiky rozvojových zemí 98
2. Hlavní tendence a problémy rozvojového světa 100
2.1. Rozšiřující se propast v ekonomické úrovni mezi RZ a RTE 100
2.2. Rostoucí diferenciace a hlavní skupiny RZ 102
2.3. Vzestupná úloha tržních vztahů a změna v poměru mezi státním a soukromým sektorem 102
2.4. Industrializace 104
2.5. Zemědělský rozvoj, "zelená revoluce" a potravinový problém 105
2.6. Sociální problémy RZ 106
2.7. Mezinárodní spolupráce a integrace RZ. Nový mezinárodní ekonomický řád 107
3. Charakteristika hlavních rozvojových regionů 108
3.1. Stručná komparativní analýza hlavních rozvojových regionů 108
3.2. Významné rysy a problémy hlavních rozvojových regionů 110

VI. Centrálně plánované ekonomiky a jejich přeměny 115
1. Vznik a vývoj světové socialistické hospodářské soustavy 115
2. Hospodářsko-politická adaptační strategie zemí střední a východní Evropy ve druhé polovině 80. let a na počátku 90. let 123
3. Reformní úsilí Číny a dalších asijských zemí 138

VII. Postavení České a Slovenské Federativní Republiky ve světovém hospodářství 141

1. Vznik ČSR a její zapojení do světového hospodářství 141
2. Vývoj a důsledky zapojení ČSFR do světového hospodářství po druhé světové válce 142
3. Reorientace čs. vnějších ekonomických vztahů na začátku 90. let 148

VIII. Prognózy vývoje světového hospodářství 159
1. Prognózování ve světové ekonomice a globální prognostika 159
2. Některé hlavní práce o budoucnosti světové ekonomiky 161

Literatura 165